

WIE HOORT ER THUIS IN HET VERBETERINGSGESTICHT ?

Opstellen corrigeren is een vrij subjectieve aangelegenheid. Niet omdat er geen objectieve criteria zouden bestaan, maar veeleer omdat niet elke leraar die kent of naar de praktijk toe kan vertalen.

Het quoteren is nog subjectiever : de ene leraar is (de ene dag) al wat guller dan de andere. Het ontleden van de psychologische factoren die hierbij meespelen zou ons te ver leiden.

Maar omdat we deze netelige kwestie boven het niveau wilden tillen van gespreksitem voor verbolgen leerlingen tijdens het speelkwartier, toetsten we enkele serieuze vermoedens. Door 10 leerkrachten hoger secundair onderwijs (ASO en TSO) lieten we 3 authentieke opstellen van zesdejaars rond het thema 'media' (zie bijlage) zo gewoontegetrouw mogelijk corrigeren. We lichten een klein tipje van de correctiesluier op.

De punten

lkr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
opstel A	4	4,5	5-2*	vold.**	5,5-0,5*	5	-	6	5,5	4
opstel B	4	7	7-2*	matig	6,5-0,5*	6,5	-	4	6,75	8
opstel C	6	8,5	6	vold.	7	7	-	5	7,75	6

* dt-fout

** rangorde : zeer goed, bijna zeer goed, goed, tamelijk goed, matig, voldoende, onvoldoende

Als we een poging doen om de puntenvermindering voor een dt-fout te negeren - we hadden ons voorgenomen om alleen te tonen en niet te oordelen - stellen we vast dat er weinig eensgezindheid bestaat onder de leerkrachten. De punten op 10 variëren voor opstel A tussen 4 en 6; voor opstel B tussen 4 en 8; voor opstel C tussen 5 en 8,5. 4 leerkrachten geven een aparte evaluatie voor inhoud en vorm (taal en stijl).

Nog interessanter is de relatieve waardering voor de drie werkstukken :

1 leraar geeft geen rangorde aan, 1 vindt opstel A het beste, 3 kiezen voor opstel B en 5 voor opstel C. Frappant is toch wel dat hetzelfde opstel door de ene leraar verguisd en door de andere opgehemeld wordt. We mogen hierbij vooral niet uit het oog verliezen dat een cijfer 4 iemand de das kan omdoen.

Uiteraard konden onze proefleerkrachten hun evaluatie alleen baseren op het schrijfprodukt. 9 onder hen kenden de leerlingen niet, en waren dus niet in staat hun individuele ontwikkeling in te calculeren. Wat echter op zijn beurt het gevaar van de 'self-fulfilling prophecy' kan inhouden ! Proefpersoon 10 is de echte klasleraar. Is zijn afwijkende relatieve puntenevaluatie daaraan toe te schrijven ?

De commentaren

De puntenevaluatie is één zaak. Wat voor de ontwikkeling van de schrijfvaardigheid van elke leerling belangrijker is, is zinvolle feed-back. Ook hier dezelfde opmerking als boven : 9 proefleerkrachten konden geen rekening houden met de individuele evolutie van de leerlingen, wat één leraar expliciet in voetnoot vermeldt.

2 leerkrachten geven bij geen enkel opstel globale commentaar. Bij de overige 8 treffen we systematisch of sporadisch, uitgebreid of summier formele en/of inhoudelijke opmerkingen aan. Ter illustratie drukken we de commentaren op opstel B hier af, omdat die het meest uiteenlopend zijn.

Leerkracht 1

See the vice structure! Gebrek aan samenhang! Zinsbouw af! Het is malomdaakt! Gedachte, schema of inhoudelijk afgeleid!

Leerkracht 2

- diverse aspecten voldoende genoemd
-] : - alinea-indeling over het algemene gestuurd
- soms te breedspakkerig-expliek : het kan vaak behoeften
- taal en stijl over het algemeen behoorlijk
- U : - zorg voor correcte woordverbruik, waarbij je refereert naar signaalwoorden uit de vorige paragraaf(en).

Leerkracht 4

Matig.

Je hebt wel enkele goede ideeën. Maar ik vind eigenlijk geen echte redenering (inleiding - uitwerking - conclusie), enkel een paar losse ideeën.

Je taalgebruik is vrij goed.

Wat is de juiste afkorting voor televisie?

Leerkracht 7

Je onderwerp beter afbakenen (b.v. alleen het medium TV)
Zodat je het beter kan uitleggen.

Leerkracht 9

Je hebt wel een visie, maar of ze volkomen waterdicht is, durf ik te betwijfelen.
Ook is er geen echt slot aan je opstel (zie commentaar) en ga je wel wat vaak de "praattoer" op.

Leerkracht 10

Goed werk, genuanceerde gedachtengang

De bladspiegel

Tot slot. Laten we even aannemen dat een leerling veel zorg besteedde aan de uiterlijke verschijningsvorm van zijn opstel. Hoe krijgt hij dat na een paar dagen/weken/maanden (schrappen wat niet past) terug? Om dan nog maar te zwijgen over de spaghetti-spatten!

Om u een idee te geven van wat en hoe leerkrachten zoal corrigeren drukken we een fragment van opstel A af.

Leerkracht 1

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, ~~dat~~ wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeinest van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraller ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen doch dit leidde tot nog meer geweld.

Leerkracht 2

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeinest van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraller ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Leerkracht 3

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeihaard van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraller ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Leerkracht 4

Voor de code zie : WILMS L. & D'HOLLANDER H. : Een aantal verbeteringsstrategieën voor steloefeningen. In : Werkmap voor Taalonderwijs, dec. 1981.

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeihaard van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraller ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Leerkracht 5

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeihaard van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraller ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Leerkracht 6

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeihaard van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraller ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Leerkracht 7

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeihaard van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraller ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Leerkracht 8

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeihaard van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraller ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Leerkracht 9

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeihaard van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraller ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Leerkracht 10

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeihaard van demoralisatie en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen voor al ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Walter De Hert & Rita Rymenans, p/a Romeinse put 50,
2520 Edegem

BIJLAGE

OPSTEL A

Media : Geweld bij jongeren

Het probleem van het geweld onder de jongeren zou men, zo denk ik er althans over, meer in het daglicht moeten plaatsen wil men de huidige situatie hieromtrent veranderen.

Dit lijkt op het eerste gezicht een zware uitspraak die niet al te helder is en vragen oproept. Laat me, ter verduidelijking van enkele concrete voorbeelden vertrekken.

Een frappant voorbeeld is het afschaffen van de mogelijkheid tot het houden van fuiven of jongeren-TD's in Kontich. Wat bewoog het schepencollege ertoe deze beslissing te nemen ? Geweld ! Inderdaad, bijna op elke fuif werd er gevochten en heibel gemaakt, 'gebaand' zoals dit fenomeen onder de jongeren wordt genoemd. Sommige personen gaan niet naar zo'n party om zich te vermaken maar om anderen hun avond te verpesten. (Denken we hierbij aan de 'Full Moor' party in de zaal 't Centrum die de deuren even na middernacht moest sluiten wegens de ravage achter die deuren.)

Vele jongeren die op zaterdagavond rustig willen uitgaan, trekken meer en meer naar dancings of jeugthuizen als Karick of Trax, Limmerik of het Kruispunt. Deze plaatsen zijn bijna de enige 'veilige' mogelijkheden om zich te vermaken in een fijne sfeer.

Het geweld beperkt zich echter niet tot binnen de deuren van zo'n zaal; in de meeste (grote) steden wordt de avond onveilig gemaakt door jongeren die in een al dan niet grote groep moeilijkheden zoeken.

Daarbij komt nog dat niet enkel de uitgangsbuurt onveilig zijn; in vele (grotere) scholen is de sfeer sterker gespannen dan in andere en daar wordt dan ook meer heisa geschopt.

Van al deze jeugdproblemen merkt de gewone burger in de straat immers niets, dus wat zou het ? Fuiven zijn volgens velen toch maar een broeihaard van demoraliteit en als je op school onrecht is aangedaan, dan sla je terug, zo simpel ligt dat.

De meerderheid van de jongeren is er telkens de dupe van, wanneer een minderheid van zich laat horen. De vraag blijft echter : wat kunnen ze doen ? Wettelijk kan men niets beginnen vooraleer ze 21 jaar zijn. Dan kunnen ze hun volle verantwoordelijkheid dragen. Er is reeds geprobeert om de zaak onderling te zuiveren d.w.z. jongeren gaan de herrieschoppers de les spellen, doch dit leidde tot nog meer geweld.

Van al deze strubbelingen vinden we niets of weinig terug in krant, radio of TV. Hiermee halen ze immers geen grote verkoop- of kijkcijfers. Indien deze problemen ook hun benodigde aandacht kregen in deze vormen van de media, zouden we al een heel eind verder zijn.

Door, bijvoorbeeld, deze vormen van jeugdgeweld in de krant toe te lichten, bereiken ze een groter publiek wat kan leiden tot een bredere bewustwording die, eventueel, uitmondt in oplossingen voor het probleem. Dit mag optimistisch klinken, doch het is beter dan het behouden van de steeds verergerende situatie.

We moeten er wel rekening mee houden dat het weggeven van deze gegevens ook wel een omgekeerd effect kan hebben; jongeren die door krante-artikels inzien dat geweld een oplossing voor hun problemen kan zijn.

Daarom vraagt het probleem om een doordachte en gecoördineerde aanpak en verdient het de kans om veranderd te worden.

Ik ben van mening dat met een ernstige bewustwording van de massa omtrend dit probleem, de eerste stap naar verbetering gezet is. Hoe duidelijker het licht op deze jongerensituatie schijnt, hoe groter de kans op positieve reacties. Daarom zouden de verschillende takken van de media zich meer op dit probleem moeten toelagen.

OPSTEL B

De media kunnen reclame gebruiken om meer kwaliteit te leveren

We gaan hier dus niet over de financiële kant in relatie tot kwaliteit hebben. We zullen beginnen met televisie, dan overstappen naar de radio en tenslotte de geschreven pers behandelen.

Iedereen is het erover eens dat er een duidelijk verschil is tussen de Nederlandse en de Vlaamse televisie. Als je de hoge kijkcijfers bekijkt, merk je dat er ook veel niet-Nederlanders naar de Nederlandse TV kijken. Er zijn echter weinig niet-Vlamingen die naar de Vlaamse TV kijken. Ze hebben dank zij de STER-reclame een veel groter budget en kunnen dus ook veel meer realiseren. Recente cijfers wijzen erop dat de BRT met het kleinste budget van heel Europa werkt. Het geld dat door de reclame verdient wordt, zou eigenlijk moeten gebruikt worden om programma's te maken die weldegelijk iets te bieden hebben, in plaats van het budget voor Kwidad en zijn aanverwanten te vergroten.

Men zou dus op kijkdichtheid, maar vooral ook op kwaliteit moeten mikken. Deze twee zaken zijn natuurlijk wel een probleem, want de adverteerders hopen steeds op een zo hoog mogelijke kijkdichtheid. Of er nu al dan niet veel kwaliteit getoond wordt, is voor hen niet belangrijk.

Daarom zou men tot een gulden middenweg moeten komen. Het zinnig gebruik van de twee televisienetten van de BRT opent al heel wat perspectieven. Op het eerste net zou men bijvoorbeeld de commerciële toer kunnen opgaan, en daar dus ook de reclame uitzenden. Zo zijn de adverteerders dus tevreden, want op zo'n commerciële zender kan men immer een groot publiek bereiken. Op het tweede net zou men dan meer de nadruk moeten leggen op informatieve, kunst en wetenschappelijke programma's. Dit zou dus wel heel wat geld kosten, maar men kan dit probleem oplossen door het geld van de reclame te gebruiken om die duurdere, hoger kwalitatieve programma's te maken.

Wat men zeker moet vermijden is een opsplitsing in verschillende zuilen zoals we dat op de Nederlandse TV kennen, waar de commerciële tv de beide netten heeft ingenomen. Men krijgt daar immers zendtijd in verhouding tot de kijkdichtheid. Dus probeert iedereen daar zo commercieel mogelijk te zijn.

Ook de radio zou best wat reclame kunnen gebruiken. Toch ook hier moet men er zeer goed voor oppassen de reclame niet verkeerd in het budget in te passen. Vergelijk de BRT maar eens met de meeste vrije radiozenders. Ook hier schuilt immers het gevaar dat de media zich gaan aanpassen aan de wensen van de adverteerders, en dus zo commercieel mogelijk worden. Ik denk dat de Vlaamse radio wel als voorbeeld kan dienen. Er is daar een zeer commercieel gerichte zender (namelijk BRT 2). BRT 1 daarentegen is al heel wat minder commercieel, en BRT 3 heeft een zeer kleine luisterdichtheid. Als men nu bijvoorbeeld reclame op BRT 2 zou invoeren dan zouden de werkingskosten heel wat verlagen en zou de kwaliteit nog kunnen toenemen. Vrije radio's zijn natuurlijk verplicht zich aan te passen aan het hiervoor vermelde gevaar. Ze hebben immers een zeer klein budget en elke frank die ze kunnen ontvangen, zullen ze dan ook proberen te krijgen. Ze moeten ook een hoge luisterdichtheid halen, want anders gaan hun adverteerders afhanden.

Ook voor de geschreven pers geldt al het voorgaande. Daarom zal een uitgeverij nooit alleen zeer wetenschappelijke bijna nooit gelezen tijdschriften uitgeven.

Sommige mensen vinden dat reclame een televisie-avond stoort, maar ik zie echt geen alternatief. Er zal immers geen enkel privé-bedrijf geld in een TV-station of ander medium pompen zonder daar iets voor in de plaats te krijgen. Wel ben ik het ermee eens dat men geen programma's mag onderbreken, zoals dat in de U.S.A. gebeurt.

De niet-commerciële reclame op de BRT vind ik niet zo heel bijzonder. Ten eerste is het technisch niveau en de originaliteit van een heel laag peil in vergelijking met Nederland. Ten tweede dient het allemaal tot niets want het brengt niets in het laatje. Als men reclame maakt, moet men het wel goed doen, of is dit misschien een leerperiode voor de overgang naar "echte" reclame? Laat ons hopen!

OPSTEL C

Media : De BRT en haar monopolie

De laatste jaren is er al heel wat te doen geweest rond de BRT. Te weinig zendtijd, slechte programma's en dergelijke, zijn problemen die volgens mij allemaal te wijten zijn aan een volgens vele mensen vervelend feit : de BRT heeft nog steeds het monopolie als het gaat over de media radio en televisie. Het probleem i.v.m. radiostations is

al gedeeltelijk opgelost door de vrije radio's, ook wel commerciële stations genoemd. Op het vlak van televisie ligt dit anders. Maar zoals de meesten wel weten, loopt België altijd achter op andere hoogtechnologische landen als er door de overheid moet beslist worden of er verandering mag komen in de huidige situatie.

Om het probleem met televisieuitzendingen op te lossen lijkt het mij een goed idee het monopolie dat de BRT nu bezit, op te heffen en de kans te geven aan commerciële stations (zoals vrije radio's) om zichzelf te bewijzen.

Die nieuwe stations zouden wel aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen, maar deze voorwaarden zullen wel door een bekwaam team opgesteld moeten worden en wettelijk vastgelegd worden. Ikzelf vind dat die stations zelfonderhoudend moeten zijn, en dus geen financiële steun van de staat nodig zouden mogen hebben. Dit zouden ze kunnen verwezenlijken door op de kijkers in te spelen en zich toe te spitsen op goed in de markt liggende programma's. Hierdoor zouden adverteerders geïnteresseerd kunnen geraken en zodoende geld in het laadje brengen. Een gevolg zou zijn dat de BRT zich meer kan toespitsen op kwalitatief betere programma's omdat meer geld beschikbaar komt. Ze moeten immers geen commerciële programma's meer aankopen. Een samenwerking tussen BRT en commerciële stations is dus ook een waarschijnlijkheid. Hun complementariteit vormt een stevig blok tegenover de buitenlandse stations.

De voordelen van dit alles zijn overduidelijk. Er zullen voor een niet onbelangrijk deel nieuwe jobs gecreëerd worden, waardoor jonge en misschien talentvollere mensen een kans krijgen in die wereld. Ook de beschikbare weer zendtijd zullen stijgen waardoor "derden" meer kans krijgen het media televisie te gebruiken. De kijker krijgt natuurlijk een groter aanbod van informatieve programma's, zoals streeknieuws. De staat hoeft minder geld uit te geven aan de BRT omdat commerciële programma's nu eenmaal duurder zijn dan culturele. Door het verlost zijn van die C.P. zal de BRT zich ook meer kunnen toeleggen op kwaliteit.

De nadelen verbonden aan dit systeem zijn volgens mij miniem. Het beginkapitaal zal waarschijnlijk te groot zijn om op voorhand bijeen te krijgen. Wie dat kapitaal gaat bijeenbrengen, zal waarschijnlijk nog wel aanleiding zijn tot discussies. Een ander probleem zou kunnen rijzen wanneer zo'n zender in financiële problemen komt. De BRT zou direkt geholpen worden door de staat, maar zo'n commerciële zender?

Het is duidelijk dat de bestaande situatie niet houdbaar is. "Derden" krijgen geen kans televisie te maken, het onduidelijke standpunt dat de BRT inneemt tov. de kwaliteit van haar programma's en de commercialiteit, de opbrengsten van de BRT die miniem zijn, allemaal redenen genoeg om verandering door te voeren.

Het doel zou een bestand moeten zijn waarbij zowel de BRT als de potentiële commerciële omroep leefbaar blijven. Door de complementariteit heeft dit wel degelijk een kans op slagen, en zal de een de ander niet in de weg lopen.